

(Политика 09.02.2009)

Немачкој и Немцима требало је најмање пола века – две генерације – да превазиђу одијум који су навукли током дванаест година владавине нациста. Тај нечасни период био је нешто краћи за фашистичку Италију, империјални Јапан и стаљинистичку Русију, из више разлога. Ипак, у свим овим случајевима мрља срама је пренета и у нови миленијум преко оних који су преживели концентрационе логоре, гулаге и остале сцене окрутности и репресије.

Ово је вредно размишљања за Србе и Србију док се боре са мрљом ратова на Балкану током деведесетих и уједно с општом репутацијом „преступника”, „ратних криминалаца”, па чак и „геноцидних убица” коју су стекли у Северној Америци и западној Европи.

Ниједан Србин није у својој историји – новијој или давној – учинио ишта што би се по обиму или природи могло упоредити са злочинима против човечности које су масовно чинили немачки нацисти, италијански фашисти, јапански империјалисти или руски стаљинисти.

Међутим, оваква поређења имплицитно, а понекад чак и отворено, износе у својим иступањима представници САД, чланица ЕУ, хашког суда за ратне злочине, НАТО-а и

Стајати усправно или пузити

Пише: Дејвид Бајднер
уторак, 10 фебруар 2009 21:00

осталих ентитета на светској сцени.

Тако очигледно неправедне и неоправдане аналогije и поређења могу да изазову запрепашћење и неверицу код Срба, а можда и код неких других (осим Соње Бисерко и њој сличних). Ипак, то је раширено мишљење о Србима и Србији.

Како би Срби и, што је важније, Влада Србије требало да реагују на такав Weltanschauung (поглед на свет), без обзира на то што је крајње погрешан?

Да ли Србија треба да покуша да поправи свој имиџ у свету тако што ће пристајати на „захтеве света“ које артикулишу Бушови, Клинтони, Бајдени, Саркозији, Кушнери, Солане, Холанђани, Данци и бројне невладине организације, да не помињемо Ђукановиће и остале непријатељски настројене најближе суседе? Да ли треба да се привије као послушан пас, да маше репом и поздрави се са Косовом и Метохијом? Да ухапси колико год је потребно Срба старијих од 60 година док коначно не притегне Младића? Да испуни сваки захтев или предлог за промену политике и деловања које пред њу ставе САД, НАТО, ЕУ, Албанија, Хрватска, Црна Гора, Санџак, Војводина?

Да ли Србија треба да покуша да промени свој карактер, суштинску природу, сам ток своје историје?

Вратимо се на тренутак Немцима после „одсудног часа“, како су волели да описују 1945. годину. Рихард Тингел (један од оснивача и уредника „Ди цајта“, антинациста) написао је педесетих година уводник у којем је оптужио савезнике-победнике да од Немачке траже да „пузи на стомаку“! Немци заправо и јесу пузали на стомацима, понекад добровољно. Онда су дошла суђења за ратне злочине, огромне репарације и остале заслужене казне. Да ли је то помогло да се промени мишљење међународне јавности о Немачкој? Тешко. Али зато је почео хладни рат са заједничком комунистичком (или „руском“) претњом, поновно наоружавање Немачке, чланство у НАТО-у, „економско чудо“... и то је постепено смањило терет срамоте.

Имајући на уму такав развој догађаја, да ли Србија сада треба да почне да пузи, надајући се да јој истиче казнени период који је провела везана у светској магарећој клупи и да ће постепено побољшати свој међународни статус? Или Србија треба да

Стајати усправно или пузити

Пише: Дејвид Бајднер
уторак, 10 фебруар 2009 21:00

држи главу високо, да гледа право напред и да иде по свом распореду оних задатака који најбоље одговарају њеним интересима, и да такође развија оне послове које обавља добро или боље од било ког другог. То значи да гради нове путеве и гасоводе, да на једној страни гаји шљиве, брескве и малине, а да на другој организује Сабор трубача у Гучи и Егзит на Петроварадину. Да ствара сјајне филмове, романе и песме; да негује тениске и пливачке шампионе; да почисти корупцију. Да шаље сигнале све светлије и све ведрије Србије.

То ће Србији донети жељено и потребно признање и одобравање.

Бивши дугогодишњи дописник „Њујорк тајмса“ из Београда и Источне Европе